

European
Research
Council

Středověké astronomické tabulky

Alena Hadravová – Petr Hadrava

Centrum pro dějiny vědy, ÚSD, Akademie věd ČR, Praha

Astronomický ústav, Akademie věd ČR, Praha

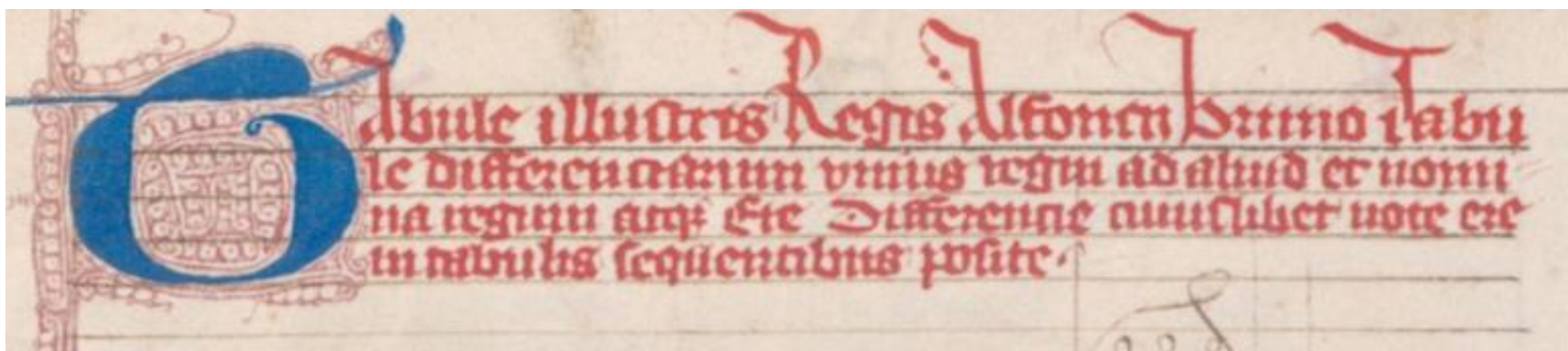
**GVM – XIX. seminář o filosofických otázkách matematiky
a fyziky, Velké Meziříčí, 19. – 22. srpen 2019**

**ALFA – Shaping a European scientific scene:
Alfonsine astronomy, CoG agreement No 723085,**

<https://alfa.hypotheses.org/>

Historie *Alfonsinských tabulek*, které evropští astronomové používali k výpočtům pohybů planet, východů a západů hvězd, k predikci zatmění atd. od poloviny 13. do 16. století. Zachovány jsou ve stovkách opisů knihoven celého světa:

- **Ptolemaios: *Příruční tabulky* (*Πρόχειροι κανόνες*)**
- **al-Battaniho a al-Chvarízmího arabské tabulky *zij***
- ***Toledské tabulky* (*Tabulae Toletanae*), 11. století**
- ***Alfonsinské tabulky* (*Tabulae Alphonsinae*), c. 1272, k datu korunovace kastilského krále Alfonse X. zv. Moudrý, vznikly rovněž v Toledu, psány kastilsky, nedochov. (*Libros del Saber*)**
- **odtud se dostaly do Paříže: přeloženy do latiny (tabulky i pravidla, *canones, proposiciones*): čtyři Janové: Iohannes de Saxonia, Iohannes de Muris, Iohannes de Lineriis a Iohannes Vimond**
- **šíření po celé Evropě: britské ostrovy (Oxford...), Itálie (zvl. severní, Bologna, Padova...), střední Evropa (Heidelberg, Erfurt, Lipsko, Vratislav, Praha, Krakov, Vídeň) – zvl. univerzitní města**

G Tabule illustris Regis Alfonci Primo Tabu
le differenciarum vnius regni ad aliud et nomi
na regni atq; Sic Differencie cuiuscumq; uote erit
in tabulis sequentibus posite.

	Die	Anni	Incipit	Terminat
Diabulum i Regis Alfonci illudis	2 20 28	14 900 38	2 4 3	10 20
Dia nabo i Regis Alfonci illudis	3 22 02	12 9 86 4	3 4	30
Dia mortis alexand su reg philipp i Alfonci	2 20 24	9 4 10 4	6	20 30
Dia alexand mag i regis Alfonci	2 38 20	4 10 4 6 2	8	0 30
Dia Sic Cesaris i regis Alfonci	2 20 20	2 10 9 4 9		
Dia mortis alexand su i Alfonci	2 6 4 4	2 4 10 10		
Dia Diodoriam et Alfonci	1 38 11	3 4 3 2 13		
Dia Sic arabum i Alfonci	1 3 4 2 2	23 0 0 6 2		
Dia Gestag reg pias ula i Alfonci	1 3 4 2 2	22 6 2 2 0		
Dia Dilun i nalychodonofoe	2 4 8 16 13	8 6 0 1 1 3		
Dia Dilu i alexand mag i reg	2 0 4 4 3	10 1 2 9 3 3		
Dia Dilun i alexand mag i reg	2 0 3 1 4 2	10 1 9 2 1 2		
Dia Dilun i Sic Cesaris	4 10 4 1 9	11 8 0 1 9		
Dia Dilu i ianicois do i i x	4 1 2 2 3	11 3 2 0 4 9		
Dia Dilun i Diodoriam	4 2 3 2 2 4	1 2 3 6 4 6 4		
Dia Dilun i Sic arabum	6 1 1 2 6 1 2	1 3 4 9 9 1 2		
Dia Dilu i Sic piam	6 1 1 2 6 1 2	1 3 6 3 4 9 8		
Dia Nalych i mort alex pias philipp	0 2 1 4 2 0	1 4 9 1 8 0		
Dia nabo i alexand mag i reg	0 2 0 1 1 2	1 4 9 1 0 1		
Dia nabo i Sic Cesaris	3 11 4 4 6	6 2 4 8 0 0 6		
Dia nabo i ianicois do i i x	3 1 4 2 6 2 8	2 1 2 1 8 6		
Dia nabo i Diodoriam	3 2 2 3 1 2	3 1 6 3 9 3		
Dia nabo i Sic arabum	2 1 8 1 0 1	2 9 9 8 0 1		
Dia nabo i Gestag reg pias mag	2 1 0 4 1 1 2 4	4 0 3 2 2 4		
Dia mort alex mort pias phil i alex	0 1 1 2 2 1	2 3 2 1		
Dia mort alex pias phil i Sic Cesaris	0 2 8 4 4 0 6	10 2 1 2 6		
Dia mort alex pias phil i ianicois do	0 3 2 2 2 6	11 2 1 2 2 6		
Dia mort philipp i Diodoriam	1 1 3 3 1 2	2 2 1 6 3 2		
Dia mort alex su phil i Sic arabum	1 3 7 4 0 2 1	3 2 4 0 2 1		
Dia phil p alex i Sic piam	1 3 6 4 1 4	3 2 8 9 9 4		
Dia mag alex i Sic Cesaris	0 2 1 2 3 2 4	9 9 8 0 4		
Dia mag alex i ianicois do	0 3 1 3 2 2 4	2 2 3 6 8 4		
Dia mag alex i Diodoriam	1 0 2 3 1	2 1 1 2 9 1		
Dia mag alex i Sic arabum	1 3 2 3 2 2	3 2 0 1 0 0		
Dia mag alex i Sic piam	1 3 4 3 2 2	3 2 2 3 2 2		
Dia Sic Cesaris i ianicois do i i x	0 3 4 1 2 0	1 3 8 8 0		
Dia Sic Cesaris i Diodoriam	0 2 2 3 6	1 1 1 2 8 6		
Dia Sic Cesaris i Sic arabum	1 6 4 2 2 1	2 2 0 8 9 4		
Dia Sic Cesaris i Sic piam	1 1 1 4 4 9	2 2 2 4 1 9		

Vídeň, ÖNB, Cod. 2352, fol. 53r-80v: **Alfonsinské tabulky** („Tabule illustris regis Alfoncii“)

Bohatě iluminovaný a zlacený kodex vznikl v pražské dílně pro krále Václava IV v letech 1392–1393

(právě uplynulo 600 let od jeho smrti)

Ptolemaiův *Katalog hvězd* přeložený z arabštiny do latiny Gerardem z Cremony (12. stol.), má alfonsinské souřadnice:

**Ms. Toruń, BU 74 (1425),
fol. 155r and 180r
(rukopis patřil Václavu
Korandovi MI.):**

**Severní a Jižní koruna
(CrB, CrA)
ve formě točenice,
symbolu Václava IV.**

Tabula latitudinis lune											
In eam gressu		Latitudo sic ascendens		Latitudo sic descendens		Latitudo sine ascendens		Latitudo sine descendens		In eam gressu	
0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	0	4	13	2	33	7	22	2	49	10	29
2	0	10	24	2	38	12	24	11	49	10	28
3	0	14	30	2	44	17	24	16	49	9	24
4	0	20	43	2	51	22	24	25	49	8	20
5	0	26	54	2	59	27	24	34	48	7	24
6	0	31	63	2	67	31	24	43	48	6	22
7	0	36	71	3	75	35	24	52	48	5	23
8	0	41	78	3	82	38	24	61	48	4	22
9	0	46	84	3	89	41	24	70	48	3	21
10	0	51	89	3	95	43	24	79	48	2	20
11	0	56	94	3	101	45	24	88	48	1	19
12	1	0	99	3	106	46	24	97	48	1	18
13	1	1	103	3	111	47	24	106	48	1	17
14	1	2	107	3	115	48	24	115	48	1	16
15	1	3	111	3	119	49	24	124	48	1	15
16	1	4	115	3	123	50	24	133	48	1	14
17	1	5	119	3	127	51	24	142	48	1	13
18	1	6	123	3	131	52	24	151	48	1	12
19	1	7	127	3	135	53	24	160	48	1	11
20	1	8	131	3	139	54	24	169	48	1	10
21	1	9	135	3	143	55	24	178	48	1	9
22	1	10	139	3	147	56	24	187	48	1	8
23	1	11	143	3	151	57	24	196	48	1	7
24	2	1	147	3	155	58	24	205	48	1	6
25	2	2	151	3	159	59	24	214	48	1	5
26	2	3	155	3	163	60	24	223	48	1	4
27	2	4	159	3	167	61	24	232	48	1	3
28	2	5	163	3	171	62	24	241	48	1	2
29	2	6	167	3	175	63	24	250	48	1	1
30	2	7	171	3	179	64	24	259	48	1	0
		11			10						

Tabula Equationum lune Secunda											
In eam gressu		Latitudo sic ascendens		Latitudo sic descendens		Latitudo sine ascendens		Latitudo sine descendens		In eam gressu	
0	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1	0	4	13	2	33	7	22	2	49	10	29
2	0	10	24	2	38	12	24	11	49	10	28
3	0	14	30	2	44	17	24	16	49	9	24
4	0	20	43	2	51	22	24	25	49	8	20
5	0	26	54	2	59	27	24	34	48	7	24
6	0	31	63	2	67	31	24	43	48	6	22
7	0	36	71	3	75	35	24	52	48	5	23
8	0	41	78	3	82	38	24	61	48	4	22
9	0	46	84	3	89	41	24	70	48	3	21
10	0	51	89	3	95	43	24	79	48	2	20
11	0	56	94	3	101	45	24	88	48	1	19
12	1	0	99	3	106	46	24	97	48	1	18
13	1	1	103	3	111	47	24	106	48	1	17
14	1	2	107	3	115	48	24	115	48	1	16
15	1	3	111	3	119	49	24	124	48	1	15
16	1	4	115	3	123	50	24	133	48	1	14
17	1	5	119	3	127	51	24	142	48	1	13
18	1	6	123	3	131	52	24	151	48	1	12
19	1	7	127	3	135	53	24	160	48	1	11
20	1	8	131	3	139	54	24	169	48	1	10
21	1	9	135	3	143	55	24	178	48	1	9
22	1	10	139	3	147	56	24	187	48	1	8
23	1	11	143	3	151	57	24	196	48	1	7
24	2	1	147	3	155	58	24	205	48	1	6
25	2	2	151	3	159	59	24	214	48	1	5
26	2	3	155	3	163	60	24	223	48	1	4
27	2	4	159	3	167	61	24	232	48	1	3
28	2	5	163	3	171	62	24	241	48	1	2
29	2	6	167	3	175	63	24	250	48	1	1
30	2	7	171	3	179	64	24	259	48	1	0
		11			10						

Alfonsinské
tabulky
spočtené
pro
pražský
poledník

Praha, NK
X B 3

Praha, NK
VIII G 24

Pravidla „Mirabilis in altis Dominus“ *Alfonsinských tabulek*, přepočtených kolem roku 1424 k vratislavskému a 1428 k pražskému poledníku:

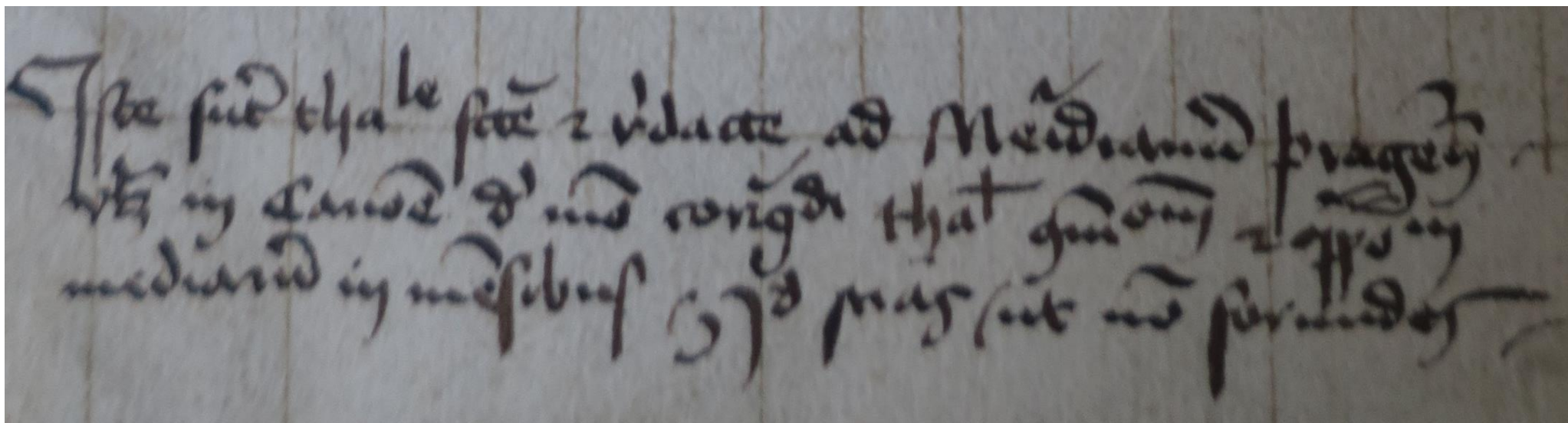
Toruń, BU, 74

Krakov, BJ 610

Oxford, Bodl. Lib., Canon. Misc. 499

Praha, NK, X B 3

Mikulov, Reg. Muzeum, 6361 (dva opisy!) – z knihovny barona Hoffmana, u kterého bydlel Johannes Kepler

Mirabilis in altis Dominus
mirabilia sua tam in terris
quam in astris homini ex
plicitate reuelant propter
condidit et que omnia creauit / ut ex magis
creaturam possit cognoscibilem eorum
creator intueri quod 2^m libro Gregorij
in apostolicis vestigia veri creatoris sunt
omnia opera visibilia creaturae quae diu
certum potestatem creatoris omnia
mirabilia et ineffabilia
potentia in diuisis planetarum effab
et mirandis influentijs in rebus
inferioribus nobis maxime reuelat
et cognoscibile demerit. Et quod eorum
influenciae et effectus 2^m motuum eorum
diuisitatem diuisimode variant. Quod
quod ad sciendum futuris eorum de planeta
et effectus et influencias in istis inferi
oribus nunc est 2^m opus tabularum eo
rum motus diuisitate calculae. Et me
tabulas nunc reprobas meliores sunt
quas composuit Alfonso rex Cas
telle super ciuitate Tholose. Quae
tamen tabularum operatio ita est plura et
tediosa quod unus aliqui deueniunt ad
cognitionem motuum planetarum. Prima
quasi tabulas copendiosas super a
nos incarnationis christi et super radices
et motus tabularum Alfonso funda
tas ad breuitatem et leuitatem operis
ordinari et super meridiana ciuitate
Bratislaven rediit. Quae quidem
ciuitas Bratislawa est orientalis
Tholose in una hora et 28 minutis horae
Supra quo medium motum cuiuslibet plane
te ac motus aliorum in tabulis Alfonso
in portis in 7 libris minutis et 20 2^{is}
diebus quae equipollet predicto tempore
in hoc et 28 minutis. Et hoc quod inueni

subtrahi a radiabus Tholose.
portis prope per predictarum tabularum
Alfonso et sic habes radices cuiuslibet
planete et aliorum super dicta ciuitate
Bratislaven longitudine. Super quas ra
dices dicos medios motus usque ad 2^m
medium calculavi sic tamen quod ubique
in etis 20 ut plura reperi per ad 2^m
addidi unitate. In ad completam
noticia singulorum motuum planetarum
doctrina capitulorum sequentium diligent
et subtiliter est notanda. Canon 1^m

Medium motum augur et stellarum super
aerem / accessus et recessus quae spe
solis / venis / martis / lunae / argenti / latini
audimus lunae / capite draconis / Saturni
Iouis / martis / et argenti media eorum
de planetarum per tabulas ad hoc factas ad
tempus portum calculae / accipio unum
tempus per annum in annis et mensibus et die
bus et horis et minutis horae ac ceteris
fractionibus ab incarnatione christi usque
ad tempus id in quo istos motus volu
erit cognoscere et id tempus suo. Et duo
scilicet tempus primo cuius annus per partem vel ad
mensibus prioribus in tabula anno
20 per collatorum et in eorum dicto accipio
gratia exempli medium motum solis et tempus
scilicet exempli in tali. Primum autem residuo an
no christi per tempus tempus in tabula anno
20 expansorum et medium motum solis et
partem exempli scribo sub portum quodlibet sub suo
gratia. Primum autem in mensibus per partem tamen
per in tabula mensium in anno communi
si sit annus quies vel in tabula mensium
in anno bissextile si sit annus bissextile
et medium motum solis et partem exempli scribo
sub portum quodlibet sub suo gratia. De me
autem nunc dices tempus in tali tempore dices

„Mirabilis in altis
Dominus“

Toruń, BU 74, fol. 168v

napsáno v Praze 1425,
později v majetku Václava
Korandy Ml. z Plzně
(1425 - 1519)

Mirabilis malis dominus
mirabilia sua tam in terris
quā in aëstis homi expietate
revelauit ppter que omnia condidit
creauit / vt ex magnitudine ca-
ritatiz possit cognoscibilē eorū cātor
intuei qz 2^m bñ Gregoriū in mora-
libz vestigia nū creatoris s^t mira-
cula vñsibilis creaturē quā dū omni
potentiā creatoris ammiram^{us} / Cuius
mirabil^{is} & ineffabil^{is} potentia iduis
planetarū effab^{is} & mirabilis influē-
tijs in rebz inferioribz nob^{is} maxie
revelat & cognoscibilē de mō statuit
sed qz eorū influentiā & effab^{is} 2^m
motū eorū diuisitate diuisimode
variānt^{ur} / Ideoqz ad sciendū futūros
eorūdem planetarū effab^{is} & influē-
tijs inferioribz nō ē 2^m opus
tabularū eorū motū diuisitē calculāre
sed nūc tablas nūc vptas melioes
s^t quas composuit Alfontius rex
Castelle sup curiē Tholetū / Qz
in tabularū opaco ita ē p^{ro}pheta et
rediosa qz vix aliqui deueniunt
ad cognitiōem planetarū motuum
Quia quāsdam tabulas copen-
diosas sup annos incarnationis x
z s^t radices & motus tabularū Al-
fonti simidatis ad bñtate & leu-
itate opis ordinam^{us} et s^t midiam
ciuitatis vtratistlamiē redun^{ti} /
qdem ciuitas vtratistlamiā ē oien-
talior Tholeto in vna hō et 28no

hoc **S**umpsit go mediū motū aut
libz planete ac motus alioz itale
Alfonti postorū in 36^{is} intis et 20
2^{is} diez que equipollent p^{ro} dō tpi
vz vñ hoc et 28^{is} intis / Et h^{ic} qd
inueni sub hō aradiab^{is} Tholetans
positis p^{ro} p^{ri}m^o p^{ro} dō tabularū
Alfonti & sic hō radices cui^{us} pla-
nete & alioz sup dō ciuitatis vtra-
tislamiē longitudinē / Sup quas
radices dōs medijs motus vsqz
ad 3^{is} inclusiue calculāre sic t^{er} qz
vbicūqz in q^{ui}bus 30 ul^{is} plura vepi pro-
eis ad 3^{is} addidi vnitatē vñ ad cō-
pletam noticiā singloz motū pla-
netarū dotina capituloz sequētiū
diligent^{er} & subtilit^{er} ē notanda
Mediū motum augiū & stellaz
fixaz accessus & recessus
sue spe solis vems & incurni lucē
argumentū lucē arg^u lat^{is} lucē ca-
pitis diacomis Sacm^{is} fomis mart^{is}
z arg^u mē^{is} eorūdem planetarū p
tablas ad h^{ic} frās ad t^{er} p^{ro}positum
calculāre / Accipio vñ t^{er} p^{ro} p^{ri}m^o
māns & mē^{is}libz & dieb^{is} & hois et
māns horaz ac ceteris fractionibus
ab incarnatione x vsqz ad t^{er} illud
in quo istos motus voluē^{is} cog^{no}scē
et illud t^{er} p^{ro} p^{ri}m^o seruo / Quo frō
t^{er} p^{ro} p^{ri}m^o cū annis x p^{ro} p^{ri}m^o ul^{is} cū
mōzibz p^{ro} p^{ri}m^o in tablam annoz
v^{er} collē^{is} & in eorū dicit^{is} accipio
grā exempli mediū motū solis et
ipm s^{er}bo extra in talā / P^{ro} t^{er} cū
residuo annoz x^{pi} p^{ro} p^{ri}m^o transco

Krakov, BJ 610,
fol. 352ra–357vb,
z roku 1440

inc.: „Mirabilis in
altis Dominus...”

Krakov, BJ 610, fol. 352ra–rb:

Quia quaedam tabulas copen-
diosas sup annos incarnationis x
et se radices et motus tabularum al-
foncy similitudo ad bñitate et leui-
tate opus ordinari et se midiam
ciuitatis. Wratisslauen reduxi. **Q**
quodam ciuitas wratisslania e oien-
talisior. **T**Boletto in vna ho et 28 mi^{nis}

Praha, NK X B 3, fol. 73ra:

ad conuocandis in omnibus partibus huiusmodi
tabulis copediopas fr. quibus raris
p. 2 p. radice 21107 talia alfoel fin
datus ad virtute 2 lenitate opus or.
Sic aut 2 sup midiam civitate huius
redire que quid civitas e. et non
tollero in via ho. et 28 114 huius
D. 2

Inapuit Canones tabularum Guafeni Greypay p eius de
tabulis Alfonso h ad iudicium wratislawien hic at sut re
dacte ad iudicium pragen Et est is modus operandi

In tabulis malis
dus inabilia
sua tam elegi
tas qm astis
homin ex prole
reulant **¶** que oia qd dicit
r creant **¶** ut ex magitudine ca
tiaz possit ggsabile eoz ca
ter mtueri **¶** una sm **¶** btm **¶**
¶ qm moalib **¶** Vestigia
nri catois sut una opa vi
sib **¶** catue qua du hinc

Supsi qm mediu motu cuqz
pliaz ac motu alioy in tabu
lis **¶** Alfonso poutoz in 3 h m
et qo r is dicit q equipollet p
dicto tpi v3 vni hoc et ad mif
r h qd mueni sub tvi a rudi
ab **¶** **¶** Tolle tam b pout ppe py
poutay tabaz **¶** **¶** Alfonso r
hco indices cuqz plte r aboz
sup dicit **¶** **¶** wratislawien
logi ne **¶** Sup qd indices dictos
medios motu usqz ad 3 mdu

Oxford, Bodl., Canon.Misc. 499, fol. 112r (122r), 1451

Foto: Richard L. Kremer

Oxford, Bodl., Canon. Misc. 499, fol. 112ra/122ra:

Inc.: "Canones tabularum Cruciferi Gaerparum per eundem de tabulis Alfoncii ad meridianum Wratislaviensem, hic autem sunt redactae ad meridianum Pragensem. – Mirabilis in altis Dominus, mirabilia sua tam in terris..."

Coxe 1854, p. 814: "Gaerparum"

ThK 876: "Cruciferus Carparus"

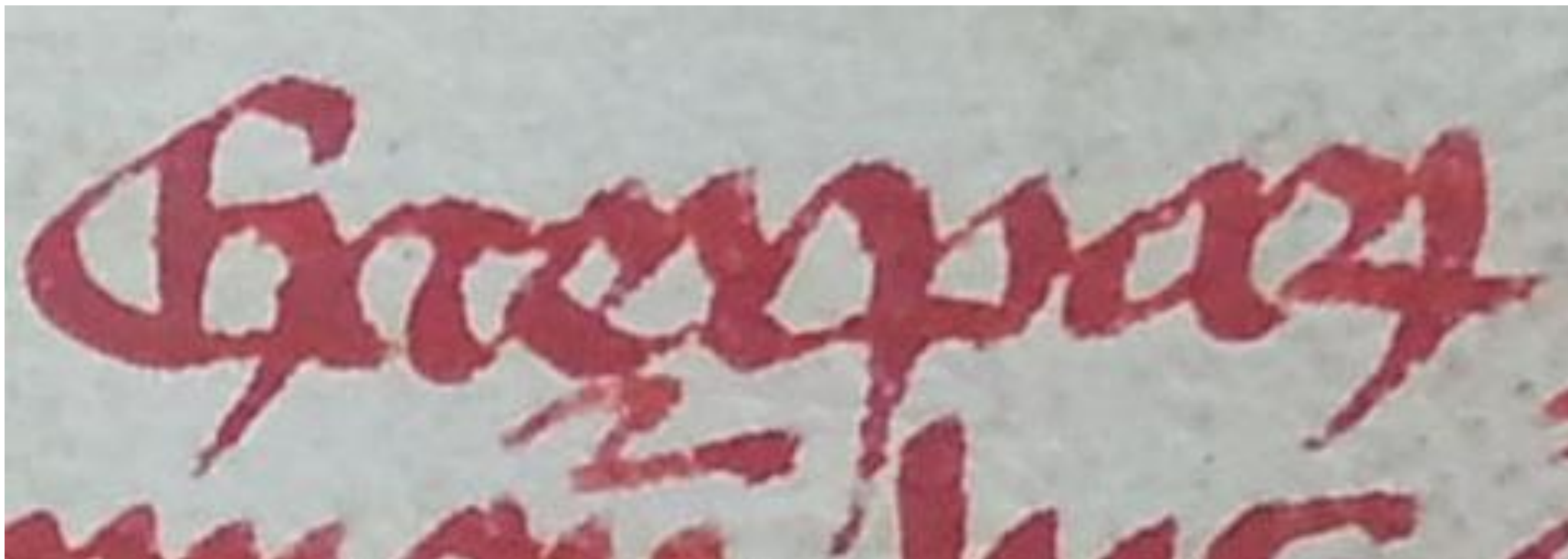
Rosińska 1984, p. 242: "Carparii"

Dobrzycki: "Carparus"

www.manuscriptorium.com: "Caspar"

***Catalogus IV*, 1988, 272: "Caspar Crucifer"**

= správné čtení: "excerptarum"

Gaerparum (Carparus, Caspar) x excerp<t>arum

Foto: Richard L. Kremer

Oxford, Bodl., Canon. Misc. 499, fol. 112ra/122ra:

Správné čtení rukopisu:

"Incipiunt Canones tabularum Cruciferi, excerptarum per eundem de Tabulis Alfoncii ad meridianum Wratislawiensem. Hic autem sunt redacte ad meridianum Pragensem. Et est idem modus operandi. – Mirabilis in altis Dominus..."

„Začínají se pravidla Cruciferových tabulek, které Crucifer excerpoval z Alfonsinských tabulek spočítaných k vratislavskému poledníku. Zde byly přizpůsobeny pražskému poledníku. Způsob jejich používání je tentýž.“

Explicuit Tabule du-
aseta cu suis canonibz
de medijs z veris mo-
tibz planetarij Redu-
cte ad mediam praese-
pta Anno dm 1511
p Johannem de Brzoy
i Collegio Sti Stephani
vgis natis Boemoy
domi Rektoribz ||
hic notat q lat do col h mag c

Oxford, Bodl.,
Canon.Misc. 499, fol.
115v (125v), 1451

Photo:
Richard L. Kremer

Oxford, Bodl., Canon. Misc. 499, fol. 115ra/125ra:

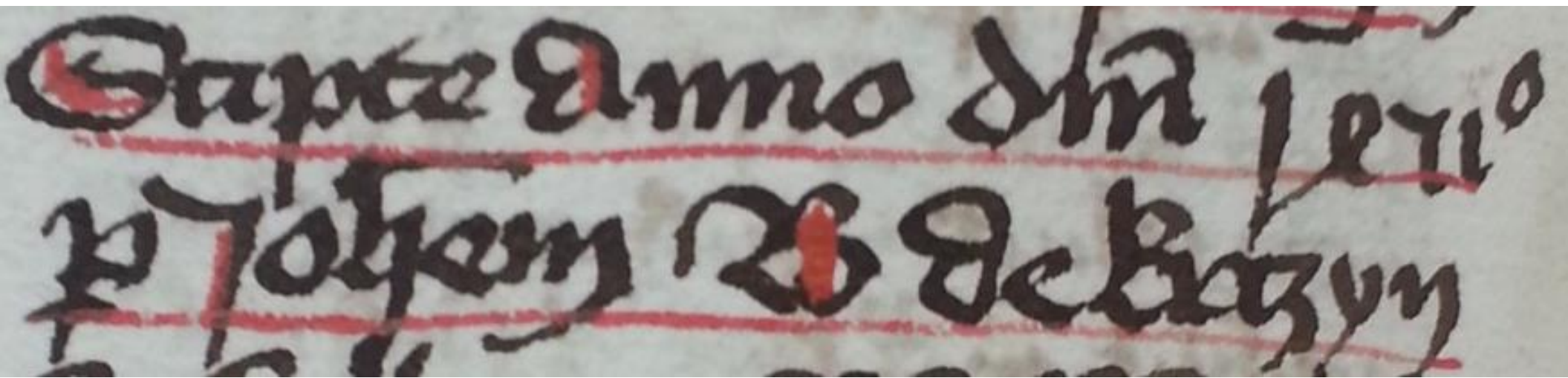
Expl.: "Expliciunt tabule Cruciferi cum suis canonibus de mediis et veris motibus planetarum reducte ad meridianum Pragensem, scripte Anno Domini 1471 per Iohannem B. de Bazyn in collegio beatissime Marie Virginis nationis Boemorum domus Beczkonis."

Coxe 1854, 815: "1471"; = recte: "1451"

**Coxe 1854, 815: "B."; Rosińska 1984, 242: "B.";
= recte: "baccalaureum"**

**Coxe 1854, 815: "Bazyn"; Rosińska 1984, 242: "Brzyn";
= recte: "Krczyn"**

Coxe 1854, 815: "Beczkonis"; = recte: "Reczkonis"

**sc<r>ipte Anno Domini 1451º
per Iohannem, B(accalaureum) de Krczyn**

Foto: Richard L. Kremer

Oxford, Bodl., Canon. Misc. 499, fol. 115ra/125ra:

Správné čtení:

"Expliciunt Tabule Cruciferi cum suis Canonibus de mediis et veris motibus planetarum reducte ad meridianum Pragensem, scripte Anno Domini 1451° per Iohannem, B(accal) laureum) de Krczyn, in collegio beatissime Marie Virginis nacionis Boemorum, domus Reczkonis."

„Konec tabulek a pravidel (Petra) Crucifera (křižovníka) o pohybech planet, které byly přizpůsobeny pražskému poledníku. Napsal (= opsal) je v roce 1451 bakalář Jan z Krczina (= Krčín), v koleji svaté Panny Marie, člen českého národa a Rečkova domu (= koleje).“

Jan Krčín – bakalář

„Item anno, quo supra immediate [= 1450], 25. die Februarii... m(a)g(ist)ri examinatores baccalariandorum ad decanum prefatum facultatis arcium [= Petrus de Dwekaczowicz] iuncti hi fuerunt deputati: mag. Ioannes Borotin, mag. Ioannes [de] Jemnicz, mag. Stanislaus de Gnezna, mag. Martinus de Horzepnik, in quo quidem examine ad gradum baccalariatus examinati rigide et assumti hoc ordine: Ioannes Rodicz de Praga, Ioannes de Plana... Michael de Czaslavia, Tobias de Domazlicz, Andreas de Tyssnow, Ioannes de Basilea, Wenceslaus de Krzyzanow, Moravus, Mathias de Zluticz, Ioannes de Krczin, Ioannes de Mezyrzicz, Ioannes de Hassia, Petrus Nelinger, Nicolaus Sutoris de Praga, Wenceslas de Ohrazdiegewicz. ... Item eodem anno, 13. die Aprilis sub reverendo ac venerabili pro tunc rectore mag. Petro de Hradecz Regine Ioannes de Plana, Ioannes de Krczyn et Nicolaus de Praga dett. gradumque baccalariatus legitime assumpserunt.“

(Liber decanorum 1983, MHUP I/2, 1832, 40–41)

Jan Krčín – magister

"Wenceslaus de Krzizanow, Wenceslaus de Horazdiegowicz et Ioannes de Krczin... sub mag(istro) Georgio de Mezirziecz... gradum sunt adepti magistralem."

"Václav z Křižanova, Václav z Horažďovic and Jan z Krčina...
Dosáhli mistrovské hodnosti pod mistrem Jiřím z Meziříčí."

(Liber decanorum 1983, MHUP I/2, 1832, 49)

Krčín usiluje o vstup do rady fakulty

(1. května 1456) "facta est peticio magistrorum novellorum, mag(istri) Wenceslai de Praga, Wenceslai de Krzizanow..., Ioannis de Krczin..., ut recipiantur ad concilium facultatis; pro quo, quod non erat intimacio facta, magistri in duas partes discordantes sunt divisi... decanus tamen [= Stanislaus de Welvar, Stanislav z Velvar], ne gravamen petentibus ingerat magistrosque iterum fatiget, consensit uni parti, ut suscipiantur, maxime, qui biennium suum expleverunt, et hi, qui non expleverunt, ut eo diligentius explere conentur."

Liber decanorum 1983 (MHUP I/2, 1832, 53)

**Jan Krčín a Václav z Křižanova jsou nostrifikováni coby
doktoři pražské univerzity (po studiích v Bologni – Jan Krčín
doktor medicíny /později os. lékař Jiřího z Poděbrad/,
Václav z Křižanova doktor teologie)**

**"Item anno eodem [= 1460]..., feria 6. quatuor temporum mensis
Decembris, Wenceslaus de Krzizanow et Ioannes de Krczyn, studii
Pragensis arcium liberalium magistri et post doctores studii
Bononiensis, unus facultatis theologice, et alter medicine, postquam
docuissent, se esse doctores studii universitatis Bononiensis, nondum
tamen, ut sic, assumti sunt pro doctoribus nostrae universitatis
Pragensis."**

Liber decanorum 1983 (MHUP I/2, 1832, 70)

Zatím nepublikováno, v přípravě je monografie, plánovaná (snad) na rok 2022.

Předběžné zmínky jsou ve sborníku k letošnímu 120 výročí GVM:

... Co když je to právě ona ničím neodůvodněná touha poznat i abstraktní a nepraktické věci a souvislosti, co nás intelektuálně vyděluje z živé říše? Co když v celém tom neutuchajícím proudu lidského poznání, budovaném pomalu, trpělivě a důkladně po celá staletí, předávaném řečí a unikátními symboly z generace na generaci, co když v tomto společenském kontextu přesahujícím naše jednotlivé pomíjivé životy, je podstata našeho rodu? ...

Úryvek z článku Jiřího Podolského *O fyzice, matematice, jejich historii a smyslu výuky v kapitole O vědě a technice.*

